

MEDI AMBIENT ■ UN ESTUDI DEMOSTRA L'EFICÀCIA DE L'ESPÈCIE COM A DEPRADOR NATURAL

Instal·len 200 refugis per a ratpenats per reduir una plaga de l'arròs

El control natural del barrinador també redueix el cost en productes químics dels agricultors

PER S.F.

La recerca de mètodes naturals per controlar la plaga del barrinador de l'arròs és el principal objectiu del grup d'investigadors del Museu de Ciències Naturals de la Tela de Granollers, qui des de 2007 estan desenvolupant un assaig amb ratpenats al Delta per demostrar l'eficàcia de l'espècie per tal de reduir la plaga i els tractaments d'aquesta.

Actualment més de 200 refugis, amb una mitjana de 40 exemplars d'aquesta espècie, estan repartits pel delta de l'Ebre. Segons el biòleg del Museu de Ciències Naturals de la Tela de Granollers i responsable de l'estudi, Carles Flaquer, els resultats obtinguts demostren l'eficàcia del projecte: «Mitjançant l'anàlisi d'excrements i l'estudi de l'activitat de caça dels ratpenats s'ha pogut veure que es desplacen fins als arrossars a menjar la papallona, i en mengen fins i tot en els pics baixos d'activitat d'aquesta», explica el biòleg.

Aquest fet evidencia que els ratpenats són un potencial controladors de la plaga. En concret, es calcula que cada ratpenat menja unes 2.000 papallones de la plaga a l'any i, per tant, cada refugi ocupat representa un potencial de reducció de la plaga de 80.000 individus a l'any.

En aquest sentit, la recuperació de la població de ratpenats al territori és una de les prioritats. Segons Carles Flaquer, «hem d'explicar molt bé als agricultors que no es tracta de cap reintroducció sinó de recuperar les poblacions. En un lloc com el Delta on de menjar per a ratpenats no en falta, col·locant caixes refugi podem anar recuperant, amb relativament pocs anys, les poblacions de l'espècie». Actualment a l'illa de Buda n'hi ha uns 5.000 refugis en caixes.

Un mètode econòmic

Un altre dels avantatges de la utilització de ratpenats com a depredadors naturals de la plaga

► Els refugis de ratpenats es troben col·locats en els pals de llum. FOTO: JOAN REVILLAS

► Imatge dels ratpenats en l'interior d'un refugi que hi ha situat al delta de l'Ebre. FOTO: CEDIDA

EL DETALL

L'espècie

L'espècie *Pipistrellus pygmaeus* (ratpenat soprano) és la més comuna a Catalunya, especialment en les cotes baixes en zones humides. De fet, al Delta representa més del 90% dels ratpenats i es refugia en fissures de roques, arbres i edificis i utilitza caixes.

En aquest sentit, per afavorir la presència de ratpenats des del 2007 fins l'any passat es van construir i col·locar caixes refugi en l'entorn més immediat dels arrossars.

LES XIFRES

40

femelles de ratpenat

■ Cada refugi pot arribar a albergar una quarantena de femelles de ratpenat i cada exemplar pot arribar a menjar-se fins a 2.000 papallones de la plaga a l'any.

700.000

euros

■ Aquesta és la xifra que s'ha calculat que es podria estalviar al Delta en l'ús de pesticides i productes químics per combatre la plaga de l'arròs.

és l'estalvi en el tractament de la plaga que suposa per als agricultors. Segons els càlculs aproximats realitzats, si suposem que tractar una hectàrea d'arrossar costa al pagès 35 euros en pesticides i els ratpenats eviten el tractament, en tot el Delta hi hauria un estalvi d'uns 700.000

euros. «D'ara en endavant ens toca demostrar que aquest fet es pot donar», assenyalava el responsable de la investigació.

Els resultats obtinguts fins ara fan pensar als investigadors del Museu de Ciències Naturals de la Tela de Granollers en la possibilitat d'aplicar el mètode

en altres cultius. «S'ha de mirar bé en oliveres i vinyes. El que queda clar és que els ratpenats estan fent un servei de control de plagues gratuït, que, en cas de no fer-se, implicaria un gran problema per l'increment exponencial d'insectes», reconeix Flaquer.

Els resultats obtinguts han fet que aquest estiu l'assaig fos premiat com el millor projecte d'investigació en el marc del XII Simposi Europeu sobre Recerca en Ratpenats. El reconeixement ha suposat un impuls per continuar en la recerca de mètodes naturals de control de la principal plaga de l'arròs.

sfnormos@diarietarragona.com

TAULA DEL SÉNIA

En marxa la collita de les oliveres mil·lenàries

Ja està en marxa la collita d'olives d'oliveres mil·lenàries per a la producció de la nova campanya 2011-2012 d'olis d'oliveres mil·lenàries del Territori del Sénia, que produiran un total de vuit molins: Molí de la Creu (Ulldecona-la Galera), Acomont, cooperativa de segon grau amb seu a Ulldecona; Alboredes de la Jana, Montebre de Santa Bàrbara, Cèrvol de Traiguera, la Cooperativa de Godall, la Cooperativa de Càlig i Oli del Mas, molí familiar de Traiguera.

Enguany la gran sequera ha reduït la collita en un 20 per cent i, a més, l'ha avançat sobre les dades previstes. Per això, en vista dels resultats de les anàlisis i dels panells de gust oficials preliminars, s'ha posat en marxa la campanya començant per la collita de les olives de dalt de l'arbre, portant-les al molí de forma immediata i movent-les el mateix dia.

Estreuen les mostres i s'envien al Centre oficial que fa totes les anàlisis i ho passa pel panell de gust més exigent. Sols si obté la màxima qualificació es guarda i després s'envasa amb la marca de cada molí, segons expliquen des de la Taula del Sénia.

Tota la producció es troba sota la denominació comuna d'oli d'oliveres mil·lenàries del Territori del Sénia, amb un número que certifica cadascuna de les ampelles i sota un procés controlat per una empresa de certificació agroalimentària.

BAIX EBRE

Organitzen la 4a jornada sobre TDAH a Tortosa

L'Associació de nens hiperactius amb déficit d'atenció i familiars (Ahida Terres de l'Ebre) organitza el proper 19 de novembre la quarta jornada sobre el trastorn per déficit d'atenció i hiperactivitat (TDAH). Tindrà lloc a la seu del Montepio de Conductors de Tortosa i comptarà com a ponents amb José Ramon Gamo, psicopedagog especialista en psicologia escolar i educativa, i Paco Valverde, pedagog i inspector d'ensenyament. L'activitat s'inclou dins del pla de formació territorial del Departament d'Ensenyament.